GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȘI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinatate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 224. *Lunĭ, Marți 8 (20) Octomvre.* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„*Gazeta Transilvaniei*“.

Cu I Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea diarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

›Administrațiunea ›Gazetei Transilvaniei‹.

Brașovŭ, 7 (19) Octomvre 1885.

Alaltăerĭ s'a începutŭ în Reichsrathulŭ din Viena discusiunea generală asupra proiectelorŭ de rĕspunsŭ la discursulŭ tronului. Acéstă discusiune este importantă, pentru că, după cum a accentuatŭ unulŭ din vorbitorĭ, ea înfățișéză munca spiritelorŭ pe terĕmulŭ politicŭ și dă espresiune curentelorŭ politice.

Nu mai puținŭ ca șéptedecĭ de deputațĭ de tóte nuanțele s'au insinuatŭ la cuvĕntŭ pro și contra proiectului de adresă alŭ maiorității. Aci e clubulŭ germanŭ, aci clubulŭ cehicŭ, aci clubulŭ polonŭ, aci clubulŭ germanŭ-austriacŭ, aci clubulŭ Hohenwart, care se pronunță prin graiulŭ corifeilorŭ sĕi asupra situațiunei interióre, dândŭ astfelŭ viuă espresiune curentelorŭ politice, ce domnescŭ astădĭ în partea de dincolo a monarchiei, în așa numita „Cislaitania“.

Cei dintêi doi vorbitorĭ, deputatulŭ *Carneri* (contra) și deputatulŭ Dr. *Rieger* (pentru) au marcatŭ prin discursurile lorŭ lupta între minoritatea germană și maioritatea „autonomistă“, compusă din diferite elemente.

Deputatulŭ Carneri critică mai întêiu „politica de împăcare“ a cabinetului Taaffe, a cărei direcțiune o indică, dice elŭ, două puncte roșii: Kuchelbad și Königinhof (unde s'au întêmplatŭ escesele cehice contra Germanilorŭ.) Pe la finea discursului sĕu susținŭ Carneri, că guvernulŭ prin mĕsurile sale și prin presiunea ce a esorcitat'o la alegerile trecute a „răpitŭ“ o mulțime de mandate de ale Germanilorŭ.

„Puteți numĕrá adĭ mai multe voturĭ — esclamă Carneri cu patosŭ — votulŭ nostru nu va străbate acolo, unde străbate vocea acoperită cu vĕlulŭ autonomistŭ, dér care pentru aceea îĭ strigă totŭ așa de tare Împĕratului Austriei: *Mergĭ înainte pe căile apucate, distruge imperiulŭ părințilorŭ tĕĭ clădită cu avere germană și cu sânge germanŭ și lasă fiului tĕu — unŭ nu sciu ce slavicŭ*“.

Acésta apostrofare a corónei, care a fostŭ salutată cu aplause sgomotóse de pe băncile centraliștilorŭ germanĭ și a produsŭ mare mișcare între membrii maiorității, caracteriséză aspirațiunile germane de a avé o „Austriă germană“ cu o „Vienă numai germană“.

După debutarea demonstrativă a deputatului Carneri se ridică Dr. Rieger și desvóltă într'unŭ discursŭ de adevĕratŭ omŭ de statŭ vederile maiorității. Rieger declară înainte de tóte categoricŭ în numele partidei cehice, că Cehii se țînŭ și acum strînsŭ de reserva de dreptŭ cu care au întratŭ în Reichsrath la 1879, și care a primitŭ aprobarea Maiestății Sale în rescriptulŭ din Septemvre 1871 și în discursulŭ tronului dela 1879. Nisuimŭ, adauge Rieger, în adevĕrŭ sĕ se reformeze constituțiunea, dér în modŭ constituționalŭ.

Cine ne va puté imputá o asemenea procedere? întrébă Rieger și adauge: e faptŭ că amŭ fostŭ siliți sĕ apĕrămŭ noi constituția în contra d-vóstră (a Germanilorŭ), cari a-ți făcut'o și carĭ înșivĭ a-ți voi sĕ-o cassați acum.

Nu ne aduce aminte fără voiă acésta esclamare de legea de naționalitate din Ungaria și de alte legi aduse de Ungurĭ pe carĭ Nemaghiarii trebue sĕ le apere adĭ în contra lorŭ?

Rieger a mai atinsŭ și córda relațiunilorŭ cu Germania, accentuândŭ că scopulŭ celorŭ dela putere este de a păstrá unitatea și puterea Austriei, dér și independența și suveranitatea ei, ca sĕ nu devină vasala Germaniei.

Mai departe combătŭ conducĕtorulŭ celŭ pe aceia carĭ dicŭ că prin egala îndreptățire s'ar naționalisá armata și susținŭ că unŭ soldatŭ cu sêmțŭ naționalŭ cehicŭ se va bate îndoitŭ de bravŭ pentru monarchiă.

Câtŭ pentru egemonia germană, Rieger nu o vede în principiu nicidecum justificată. Conducerea în societate și așa o au în mare parte Germanii. „Este însĕ o imposibilitate și o ofensă pentru tóte celelalte popóre a dice că unŭ poporŭ trebue sĕ aibă stăpânirea în principiu și conformŭ constituțiunei“.

Dr. Rieger termină discursulŭ sĕu cu următórele importante cuvinte:

„Idea de statŭ este, după a mea părere, scopulŭ și misiunea unui statŭ în istoriă și ea indică problemele ce are sĕ le îndeplinéscă unŭ statŭ. Eu îmĭ închipuescŭ, că între colosulŭ germanŭ și rusescŭ se află unŭ șirŭ întregŭ de popóre și fragmente de popóre, carĭ au trebuință sĕ se unéscă unele cu altele într'unŭ întregŭ puternicŭ, spre a se apĕra contra atacurilor dintr'o parte séu altă. Precum odinióră era pericululŭ din partea Turcilorŭ, așa acum este acéstă ideă, care trebue sĕ susțină elementele acestui statŭ pentru viitorŭ în unire și putere.“

„Sĕ nu uitați, că idea de naționalitate predomnesce timpulŭ de adĭ. Cine va trage la îndoială puterea acestei idei? Și eu dicŭ că, dacă Austria ar fi atâtŭ de temerară d'a contraria acéstă ideă și d'a o combate, ea ar îngenunchia, s'ar sfășiá și s'ar distruge. Austria trebue sĕ încheie pace cu acéstă ideă și atuncĭ va avé într'însa unŭ aliatŭ puternicŭ. Acéstă ideă, scutulŭ tuturorŭ naționalitățilorŭ, trebue sĕ o aibă acestŭ puternicŭ imperiu. Acesta'i vĕntulŭ favorabilŭ cu care va pluti mai departe fregata „Austria“. Acéstă ideă a fostŭ pronunțată și din înălțimea tronului, ca Austria se fiă scutulŭ tuturorŭ popórelorŭ de sub sceptrulŭ împĕratului, ca sĕ se unéscă între ele, respectândŭ'șĭ drepturile și dândŭ'șĭ scutulŭ unulŭ altuia.“

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ:

Filipopolŭ, 15 Octomvre. Musulmanii din Serbia vechiă s'au constituitŭ în bande armate și suntŭ gata sĕ respingă orĭ-ce atacŭ din partea Serbiei; aceste bande arŭ puté forma unŭ contingentŭ de mai bine de 5000 de ómenĭ bine armațĭ; sprijinițĭ de vr'o 15,000 trupe regulate, ei arŭ puté întêmpina orĭ-ce invasiă, dacă țînemŭ sémă, mai alesŭ de natura muntósă a regiunei. Turcii au 11,000 ómenĭ la Kossovo și vre-o 7000 la Uschiub; restulŭ armatei de observație la granița sêrbéscă se ridică la vr'o 9000, rĕspândițĭ în diferite localitățĭ.

Varna, 16 Octomvre. Generalulŭ Von der Golzpașa a presintatŭ Sultanului unŭ planŭ întregŭ de campaniă pentru casulŭ când Turcia ar fi silită se recurgă la arme. Vorŭ opera trei armate: una va sta în observațiă la Mustafa-pașa, cu reserve în Adrianopolŭ; a doua va opera la Ianina, cu reserve în Bitolia, și a treia va sta la Kossovo, cu reserva în Uschiub. Pórta caută sĕ creeze unŭ curentŭ anti-bulgarŭ printre celelalte populații din Macedonia. In arsenalŭ se lucréză mereu di și nópte; au sositŭ o mulțime de ingınerĭ și de lucrătorĭ streinĭ.

Belgradŭ, 16 Octomvre. La frontarii liniște până acum; armata e pe deplinŭ mobilisată și numĕră 40,000 ómenĭ afară de corpurile auxiliare. S'au cheltuitŭ până acuma 13,000,000 pentru a se pune armata pe piciorŭ de rĕsboiu. Serbia este mai otărită decâtŭ orĭ când d'a intra cu trupele în Turcia; lumea e aprópe sigură, că Turcii vorŭ fi învinșĭ. In Nișŭ domnesce o animațiă extraordinară din causa trecerei trupelorŭ; acolo s'a stabilitŭ pentru momentŭ statulŭ majorŭ generalŭ. Toțĭ credŭ, că unŭ rĕsboiu nu va puté sĕ fiă înlăturatŭ. — Se aștéptă celŭ multŭ pe mâne trecerea armatei sêrbescĭ peste granițe. — *Serbia a protestată* în contra hotărîrilorŭ ambasadorilorŭ în Constantinopolŭ și a *începutŭ acțiunea* contra Bulgariei. Adĭ nópte s'a lucratŭ în tipografia statului; se crede că *s'a tipăritŭ manifestulŭ și proclamarea de rĕsboiu*. După o scire sosită acum, o parte din *trupele sêrbescĭ a trecutŭ granița* bulgară erĭ la 5 óre.

Nișŭ, 16 Octomvre. Mulțĭ Sêrbĭ din Bulgaria au sositŭ erĭ aci și s'au anunțatŭ ca voluntarĭ în armată. — Nota colectivă a puterilorŭ, care sfătuesce pe Sêrbia sĕ nu se misce, a produsŭ o rea impresiune.

Filipopolŭ, 16 Octomvre. De erĭ jurisdicțiunea criminală s'a încredințatŭ tribunalelorŭ militare. Unŭ apelŭ alŭ societății ›Crucei roșii‹ apeléză la patriotismulŭ poporațiunei bulgare, ca acésta sĕ se pună pe lucru. Aceste două încunosciințărĭ se consideră ca semnalulŭ unei situațiunĭ fórte seriόse.

Sofia, 16 Octomvre. Scirea dată, că Sêrbii au trecutŭ frontaria în Bulgaria, este cu totulŭ falsă. Bulgarii șĭ-au retrasŭ trupele de la granița sêrbéscă îndreptându-le spre Küstendilŭ; în totŭ casulŭ Bulgaria nu ar putea susține unŭ atacŭ din partea Serbiei, de acea s'a credutŭ că e mai bine a se întrebuința tóte puterile pentru apĕrarea frontariei dinspre Turcia. Agitația e mare. Guvernulŭ bulgarŭ a atrasŭ luarea aminte a celui din Belgradŭ asupra nenorocirei ce ar resulta pentru ambele națiunĭ slave dintr'o luptă între dênsele; nu s'ar folosi din aceasta decâtŭ dușmanulŭ comunŭ.

Bucurescĭ, 16 Octomvre. In cercurile diplomatice se vorbesce, că România s'a obligatŭ a sta pasivă, deórece i s'a promisŭ de puterĭ o favorabilă regulare a granițelorŭ Dobrogei.

Roma, 16 Octomvre. Cercurile guvernamentale credŭ că *încurcăturile dela Balcanĭ vorŭ provoca o conflagrațiune*, deórece puterile nu potŭ ținé în locŭ evenimentele.

Constantinopolŭ, 16 Octomvre. Sultanulŭ este gata în casŭ de lipsă sĕ tragă sabia, dar numai la provocarea directă a puterilorŭ. — Delegațiĭ ostrumelicĭ Ciomacov și Petrov, după ce au fostŭ supușĭ două dile unui lungŭ interogatoriu, au fostŭ pușĭ în libertate.

Buda, 16 Octomvre. Batalióenele turcescĭ, ce se aflau în Berana sub mușirulŭ Mustafa Assim, au fostŭ dirigeate în marșŭ iute spre Pristina.

Viena, 16 Octomvre. Oficiulŭ de esterne de ac

nu are nicĭ o comunicare despre trecerea trupelorŭ sêrbescĭ peste granițĕ.

Berlin, 16 Octomvre. In Atena și Belgradŭ s'a făcutŭ cunoscutŭ, că ambele state vorŭ întreprinde pasulŭ lorŭ pe propria-le rĕspundere. — Intórcerea la *statu quo* n'ar fi o practică și pacînică resolvare a cestiunei rumeliote. Principele Alexandru sĕ se numéscă guvernatorŭ mai ântĕiu pe 5 anĭ. — Aci se pune în perspectivă o *înțelegere* directă, póte chiar verbalŭ a prințului *Alexandru cu Sultanulŭ*. »Kreuzzeitung« atrage atențiunea asupra uneltirilorŭ Muntenegrului, care a întratŭ în tratărĭ misteriόse cu Albanesii. Muntenegru simpatiséză chiar cu Bulgaria contra Serbiei.

Paris, 16 Octomvre. »National« anunță, că *Sultanulŭ a provocatŭ Egiptulŭ, sĕ țină gata contingentulŭ sĕu* de trupe ajutătóre,

Petersburg, 16 Octomvre. „Journal de St. Pétersbourg« scrie, că dacă sfaturile ambasadorilorŭ nu vorŭ fi primite în Sofia și Filipopolŭ o nouă conferință a ambasadorilorŭ va căuta mijlócele, ca sĕ se reguleze situațiunea pe basa aceea, ce forméză punctulŭ de plecare alŭ pasului actualŭ.

Cattaro, 17 Octomvre. S'a rĕspânditŭ sgomotulŭ, că armata muntenegrénă a primitŭ ordinŭ de pregătire și că a începutŭ a se împărți oștirei munițiunĭ.

Viena, 17 Octomvre. O scrisóre oficiósă din Petersburgŭ către „Pol. Corr.« consideră ca unŭ actŭ alŭ Nemesei, că prin esemplulŭ din Filipopolŭ, poftele din peninsula balcanică amenință a se întórce în parte directŭ în contra Bulgariei. Nu că s'ar bucura cabinetulŭ rusŭ de acéstă, dar e bine sĕ se vadă unde ajungŭ micele state balcanice, dacă se sustragŭ influinței marelorŭ puterĭ.« In principiu trebue sĕ se recunóscă, că numai marele puterĭ au dreptulŭ și puterea d'a resolva problemele în Orientŭ. De aceea Rusia s'a pronunțatŭ pentru menținerea tractatulului dela Berlinŭ.

Lembergŭ, 17 Octomvre. Lui „Dziennik Polski« i se comunică din Varșovia, că *în onórea a 22 oficerĭ rușĭ, carĭ se ducŭ în Rumelia ca sĕ intre în armata bulgară, s'a datŭ* erĭ în casina militară *unŭ banchetŭ*, la care *au luatŭ parte peste 500 de oficerĭ*. S'a toastatŭ pentru frații sudslavĭ strîmtorațĭ și pentru colonelulŭ Nikolajeff care, în contra ucazului Țarului, a rĕmasŭ în armata bulgară.

Londra, 17 Octomvre. »Timis« aduce următórea scire, pentru a căreia autenticitate garantéză: Austro-Ungaria și Rusia ca cele mai înteresate puterĭ au luatŭ o înțelegere, la care a consimțitŭ deja și Germania. *Porții i se recomandă sĕ învite marele puterĭ la o nouă conferință*, pe basa tractatului dela Berlin. Unŭ delegatŭ alŭ acestei conferințe se va trimite la prințulŭ Alexandru cu provocarea, ca acesta sĕ'șĭ retragă trupele din Rumelia. Nevoindŭ principele a face acéstă, Pórta sĕ trimĕtă trupe la Filipopolŭ. Dacă nicĭ Pórta nu voesce acésta, atuncĭ sĕ priméscă unirea. Pórta sĕ fi consimțitŭ la convocarea conferinței. — După ultimele rapórte din Sofia, *Bulgaria sĕ fi oferitŭ Sêrbiei o regulare a granițelorŭ*.

Belgradŭ, 17 Octomvre. Din Nișŭ se anunță, că *Regele a declaratŭ, că nu se va întórce în capitală fără sĕ fi făcutŭ vr'o ispravă*. Aci se aștéptă cu încordare scirĭ din Nișŭ despre începerea acțiunei. Organulŭ lui Garacianin »Videlo« publică unŭ articulŭ fórte violentŭ în contra Bulgariei. Serbia va cere garanții chiar și atuncĭ, când s'ar restabili *status quo ante*.

Nișŭ, 17 Octomvre. Tóte semnele dovedescŭ, că *suntemŭ în preséra unei decisiunĭ. Trupele* deja *au începutŭ marșulŭ spre granițele bulgare*. O parte din ele s'au dirigeatŭ spre Vranja, alta spre Plassaticza, ér centrulŭ spre Pirot. După tótă aparința, acțiunea va porni din acestŭ locŭ din urmă. Trupele suntŭ cantonate în depărtare de 3 până la 4 chilometri de graniță. Acțiunea Serbiei se va mișca în direcțiunea Sofiei.

SCIRILE ĐILEI.

„Ellenzék« continuă cu gogorițele. Așa spune, că trei domnĭ din România s'au dusŭ, cu unŭ cărăușŭ din Brașovŭ, la Covasna în Sĕcuime. Indată ce au ajunsŭ acolo, s'au dusŭ la primăriă spunêndŭ că au venitŭ în afacerea vêndării a 1000 bucățĭ de lemne din munții lorŭ proprii. Primăria i-a îndrumatŭ la pretorele cu a-visulŭ că unulŭ dintre ei este „colonelŭ românŭ, ér altulŭ locotenentŭ inginerŭ militarŭ.« »Ellenzék« continuă: „Dacă respectivii óspețĭ s'au justificatŭ orĭ nu, acésta nu o scimŭ, dér cumcă despre umblarea lorŭ suspectă a trebuitŭ sĕ se telegrafieze vice-comitelui și cumcă pe respectivii, carĭ de două đile umblă liberĭ prin munțĭ cu Românii de aci, a trebuitŭ sĕ'i pună sub pază rigurósă, despre aceea nu maĭ încape îndoială.“ — Fóia gogorițelorŭ ne va comunica, credemŭ, și sfêrșitulŭ comediei acesteia, căcĭ are nenorocirea sĕ fiă mereu desmințită.

—0—

Cantorulŭ din Clușiu I. Mureșianu a desmințitŭ calumniele códei coșutiste din Clușiu despre „amenințarea,« ce acésta pretindea că a adresat'o cantorulŭ Ungurilorŭ în fața unui comerciantŭ jidovŭ. Elŭ a đisŭ numai, că va sci pe viitorŭ cu cine are sĕ facă têrgŭ, adecă cu jidovulŭ, care cumpĕrase dela elŭ nisce cartofi și îĭ dase îndĕrĕtŭ. Cu tóte astea judecătoria se ocupă cu afacerea.

—0—

Cetimŭ în »Pester Loyd:« Fóia română „Unitatea Națională,« interđisă în Ungaria, a luatŭ de curêndŭ numele „Fraternitatea Austro-Ungară-Română.« Deórece amintita fóiă totușĭ agitéză ca și mai nainte contra Ungariei, ministrulŭ comnnicațiunei i-a sustrasŭ debitulŭ postalŭ.

—0—

Sub titlulŭ »Tumultulŭ feciorașilorŭ valachĭ,“ comunică nesăbiutulŭ »Ellenzék:« „Nisce feciorĭ valahĭ au amenințatŭ cu mórte pe instructorulŭ cailorŭ proprietarului Bako Ferenz din Juculŭ de josŭ și în două rêndurĭ l'au și atacatŭ, precum și pe visitiulŭ acestuia, începêndŭ sĕ'ĭ dărâme casa; abia prin intervenirea primăriei s'a pusŭ capĕtŭ tumultului. Administratorulŭ curții boerescĭ încă a fostŭ atacatŭ și cu mare greutate scăpă de periculŭ. Pe feciorulŭ grădinarului l'au ucisŭ, ér pe grădinarulŭ l'au amenințatŭ đicêndu'i: „multe suntŭ pe răboșŭ« și are sĕ'șĭ ia rĕsplata. Pe doi feciorĭ i-a prinsŭ. Eată dér, că nu numai amenință, dér și sânge a cursŭ.« — Se vede că cei dela „Ellenzék« nu dormŭ nopțĭ întregĭ fabricândŭ scirĭ unele mai nechibzuite decâtŭ altele. »Frumósă« chemare are pressa maghiară!

—0—

Preotulŭ gr. cat. Lad. Popŭ din Gelențŭ, comit. Trei-Scaune pe când ședea într'o séră cu soția sa la masă, a fostŭ împușcatŭ de afară prin ferêstră, lovitŭ fiind de glonțŭ dreptŭ în capŭ. Fără a mai rosti vr'o vorbă, la momentŭ cădŭ josŭ mortŭ. Preotésa nu'șĭ perdu presența de spiritŭ, ci repede eșĭ afară șĭ cunoscŭ pe ucigașŭ, care tocmai fugea pe pórtă afară; era unŭ vecinŭ alŭ preotului. In điua următóre fŭ datŭ în mânile justiției.

—0—

Statua lui Lazarŭ, lucrată în Italia de sculptorulŭ românŭ d. Georgescu, a sositŭ în România. Ea va fi așeđată în grădina botanică de pe bulevardŭ în rêndŭ cu statuele lui Mihaiu Vitézulŭ și Eliade. Se lucréză deja la pedestalŭ.

—0—

Erĭ se îmbulzea fórte multă lume la esposiția economică din Gróverŭ. Ce se întêmplase? Redacția codiței „patriotice“ espusese o cantitate colosală de burețĭ—nebunĭ. Erau burețĭ cu carĭ se nutresce codița dela a-parițiunea ei. Rîdea lumea de se strîmba.

DIN ARCHIDIECESA GR. OR. A TRANSILVANIEI

3 Octomvre 1885.

Timpulŭ ficsatŭ în statutulŭ organicŭ alŭ bisericei nóstre ort. române pentru întrunirea Congresului bisericescŭ, espiră și êstêmpŭ fără ca deputații congresului se capete învitare pentru întrunire. Lumea stă uimită vĕđêndŭ stagnarea afacerilorŭ bisericescĭ, carĭ de 10 anĭ totŭ spre mai rĕu suntŭ conduse. Cangrena róde la trupina constituțiunei nóstre bisericescĭ și leaculŭ nimenĭ nu'lŭ folosesce spre stêrpirea ei, ci precum ne putemŭ convinge cei din frunte chiămațĭ a conduce naia bisericei naționale parŭ a fi angagiațĭ la înaintarea rĕului, sperândŭ ei póte la întroducerea unui absolutismŭ priinciosŭ ómenilorŭ tiranĭ, carĭ nu iubescŭ controlulŭ faptelorŭ proprii. Altă esplicațiune a acelorŭ întêmplărĭ, carĭ ni se înfățoșéză ađĭ, nu este, și cei ce vorbescŭ că convocarea congresului ar fi fostŭ imposibilă, aceia seducŭ lumea și voescŭ numai a-șĭ acoperi complicitatea lorŭ la eludarea drepturilorŭ constituționalĭ.

»Telegrafulŭ Românŭ« în Nrii. sĕi 103 și 104 din éstŭ anŭ se încerca cu câte verđĭ și uscate a ne face plausibilă acea neconvocare șĭ în urmă vine a pune vină pe in. ministerŭ reg. de culte, care nu arŭ fi trimisŭ nicĭ o resolușiune asupra așternutei prealabile încunoscințărĭ a consistoriului metropolitanŭ. Față cu cuprinsulŭ legei, acéstă motivare nu se póte considera ca seriósă, ci din contră este fórte acomodată a nutri acea convingere, cumcă chiar capulŭ bisericei a. dorită amânarea congresului, care póte i-arŭ conturba liniștea idilică cauđêndu-i durerĭ de capŭ, de carĭ sufere așa desŭ îndată ce este vorba de a lucră la consolidarea bisericei nóste năpăstuite din tóte părțile.

De mulțĭ anĭ ni-amŭ pututŭ convinge, cumcă In. Preasânția Sa Părintele Metropolitŭ la unele ocasiunĭ s'a îndatinatŭ a da cele mai promte asigurărĭ despre sĕmțĕmintele sale constituționale, însĕ faptele nu întărescŭ seriositatea acelorŭ promisiunĭ, ci toțĭ aceia, carĭ au credutŭ în valórea acelora, amarŭ s'au înșelatŭ și credemŭ cumcă puținĭ vorŭ esista între noi cu astfelŭ de credință deșertă. Foia »Tel. Rom.“ în zadarŭ se trudesce a cocoloșĭ lucrulŭ, că noi nu putemŭ fi sedușĭ prin spaimă de gogorițe, căcĭ vedemŭ chiar și limpede în cătrău s'au pornitŭ afacerile bisericescĭ, carĭ din intențiune suntŭ aduse în confusiune chiar prin unele organe bisericescĭ spre dauna întregei bisericĭ, și acésta este cu atâtŭ mai durerosŭ, cu câtŭ organele nóstre, susținute cu averea nóstră, au începutŭ deja a abusa de paciența nóstră și cu puterea lorŭ.

Este timpulŭ ca toțĭ bărbații binecugetătorĭ sĕ intervină a apĕra drepturile constituționale câștigate cu multă luptă. Sĕ nu mai întârđiămŭ, căcĭ lupii umblă în piele de óiă. Se încetămŭ d'a mai fi oportuniștĭ, precum amŭ fostŭ în 10 anĭ de până acum și sĕ nu ne fiă frică a pășĭ contra acelora din sênulŭ bisericei, carĭ suntŭ cu două fețe. Deputații aleșĭ ai congresului naționalŭ-bisericescŭ suntŭ în prima liniă chiămațĭ a pășĭ energicŭ contra intrelăsărei convocarii congresului din motive nevalide și mai alesŭ acum, când este doveditŭ cumcă din partea in. Ministru regescŭ convocarea nu a fostŭ oprită, și că numai cu volnicia s'a întrelăsatŭ acea convocare.

Pentru noi constituțiunea bisericei întrupată în lege este „carta magna,“ care a-o lăsa în prada unorŭ atarĭ nesdravene atacurĭ ar însemna a ne subscrie chiar noi mórtea vieței nóstre bisericescĭ și scolare, și vĕđêndŭ acum că organele nóstre constituite în sferele cele mai înalte nu potŭ funcționa în deplină libertate, ba chiar și Congresulŭ naționalŭ nu se póte întruni ar fi consultŭ ca bărbații bisericei nóstre sĕ se întrunéscă în o conferință pentru a ne înțelnge despre curmarea rĕului ce ni-se arată.

Unŭ deputatŭ congresualŭ.

Sĕrbătorirea celui prigonitŭ.

Cu deplină bucuriă vinŭ a vĕ raporta D-le Redactorŭ, despre o întêmplare, care sĕ pare a fi de totŭ rară în feliulŭ sĕu, însĕ sperămŭ, că în viitorŭ vomŭ puté înșira câtŭ de multe întâmplărĭ ca acésta.

In 5 a l. c *Dr. Lucaciu*, fostŭ profesorŭ în Satumare, și-a ocupatŭ parochia s'a de Sisiescĭ. Era o đi frumósă, părea, că și natura s'a pregătitŭ a sĕrbători acea đi, sĕ părea. că însășĭ natura vine a primi prin splendórea s'a pe celŭ multŭ prigonitŭ. După amiéđađi, în điua amintită, d. *Lucaciu* porni dela casa părintéscă din Baia-mare, însoțitŭ de consângeni, spre a sĕ așeđa în noua părechiă. Totŭ drumulŭ era ocupatŭ de poporŭ românŭ. Părea că vеđĭ unŭ conductŭ triumfalŭ.

Abiă părăsi hotarulŭ Baiei-sprie și ajunse pe hotarulŭ comunei Săsescĭ, îlŭ și întêmpină o mulțime mare de poporŭ din cele patru comune ale cărorŭ părinte sufletescŭ este. Ilŭ primiră cu înpușcăturĭ de trĕscurĭ (mojară) în frunte cu învĕțătorulŭ din Sisiescĭ, care stândŭ în fruntea poporului rosti cu entusiasmŭ o orățiune de primire în terminii următorĭ.

»Prea Onorate Domnule! Cu bucuriă amŭ venitŭ cu toții a vĕ saluta ca pe viitorulŭ părinte și păstoriu spiritualŭ alŭ nostru cu ocasiunea strămutărei totale a D-vóstră, — după luptele suportate. Te primimŭ cu încredere și cu acea promisiune, că între noi vei afla o primire onorătóre și iubitóre, — care îțĭ vor ușura sarcina vieței și a păstoriei sufletescĭ. Cunóscemŭ noi cu toții trecutulŭ D-vóstre cu atâtŭ ne ținemŭ mai mărețĭ că vomŭ avea de acumŭ în fruntea satelorŭ nóstre unŭ luptătoriu bravŭ o inimă ce bate cu căldură și nobleță pentru binele poporului. — Unŭ părinte dulce alŭ celorŭ necăjițĭ, — și unŭ preotŭ amĕsuratŭ têmpului, fala și mărirea nóstră. Noi îțĭ promitemŭ că în suportarea greutățilorŭ țĭ vomŭ tinde mână de ajutorŭ cu ascultare și onóre. Nu ne lăsa și nu te vomŭ lăsa. Vomŭ conlucra cu toți pentru binele S. Bisericĭ și inaintarea spirituală și materială a poporului. Sĕ trăițĭ în mijloculŭ nostru la mulțĭ anĭ fericițĭ.

Aceste cuvinte fură salutate întrun glasŭ puternic cu sĕ trăéscă!... Junele aruncau florĭ și cununĭ dinaintea celui sĕrbătoritŭ. Insuflețirea, era la culme, când *D. Lucaciu* pășĭ înaintea lorŭ și vorbi mulțimei cam în terminii următorĭ:

Iubițĭ fii și frați! Condusŭ de D-đeu vinŭ cu iubire în inima mea de-a mĕ așeđa în mijloculŭ vostru. Și aci stândŭ sub ceriu și pre pămêntulŭ acestui satŭ care pentru mine este pămêntulŭ făgăduinței vĕ potŭ asigura că de astăđĭ înainte amŭ sĕ trăiescŭ pentru binele și deșteptarea vóstră, totŭ odată vĕ promitŭ că pentru mine două lucrurĭ suntŭ mai sânte: religiunea și națiunea, pentru a cărorŭ înflorire sumŭ gata a suferi și martiriu. Amintițĭ că cunóscețĭ greutățile ce a trebuitŭ sĕ le suferu în trecutŭ, scițĭ și aceea că mi s'a înputatŭ de fărădelege iubirea ce o portŭ în sinulŭ meu pentru poporulŭ românŭ, a cărui fiu sum: eu încă simțescŭ loviturile nemeritate, însĕ fițĭ asigurațĭ acele m'au făcutŭ și mai tare și în presinte cândŭ vĕđu iubirea vóstră tóte acele disparŭ. Și sperezŭ și credŭ firmŭ că în mijloculŭ vostru va afla sufletulŭ sdrobitŭ deplină linisce. Cerulŭ acestŭ limpede 'mĭ este martore că sufletulŭ meu și puterile mele tóte le punŭ în serviţiulŭ lui D-đeu și a-lŭ Vostru. Mĕ sêmțescŭ mândru, când vĕdŭ că acelŭ poporŭ românŭ pentru a cărui apĕrare și deșteptare mĕ am luptatŭ și mĕ voiu lupta, vine se-mĭ facă acéstă primire sĕrbătorescă, și acésta este celŭ mai fericitŭ momentŭ din viața mea.

Am firma speranță că sufletele vóstre cuprinse de bucuriă și iubire dimpreună cu alŭ meu din ḑi in ḑi sĕ vorŭ întări, sperеḑĭ că darulŭ lui D-ḑeu vĕrsându-se preste noi va pune între noi iubirea și unirea; când nicĭ porțile infernului nu vorŭ pute învinge asupra nóstră.

Fii mei! Nu vĕ întristațĭ vĕḑêndŭ lacremĭ în ochi mei, căcĭ aceste suntŭ petrile cele mai prețióse ale iubirei și ale bucuriei, lacrimĭ de bucuriă, că vĕdŭ unŭ poporŭ mărețŭ, vrednicŭ de numele strămoșilorŭ sĕi, nu, căcĭ mĕ bucurŭ că am ajunsŭ între frațĭ și am eșitŭ dintre dușmanii neamului românescŭ.

După acéstă vorbire nu se mai sfîrșéu strigătele de bine ai venitŭ și sĕ »trăiască.« De aci suitele au mersŭ așa de încetŭ, că totŭ poporulŭ a putută însoți pe părintele sufletescŭ. Era o sĕrbătóre mărétă pentru poporŭ, care în vestminte sĕrbătorescĭ, tinerĭ, bĕtrânĭ, junĭ, jnne și mamele cu copilașii de țîță în brațe se înfățișă la primirea părintelui. Ajungêndŭ în satŭ noulŭ parochŭ, se auḑiră clopctele ce asemenea contribuia la înălțarea pompei de primire. Noulŭ parochŭ în fruntea poporului bravŭ merse dreptŭ la biserică, unde întrândŭ cu toții se cântă: „Mărire întru cei de susŭ lui D-ḑeu« de mulțimea poporului cu tótă pietatea și însuflețirea; fiindu-se acestŭ actŭ, preotulŭ însoțitŭ de poporŭ merse la casa parochiei.

Étă unŭ esemplu viu despre cultura poporului românŭ, étă unŭ semnŭ îmbucurătorŭ, că adecă însușĭ poporulŭ scie cine este vrednicŭ a fi primitŭ cu tótă căldura, étă și poporulŭ înțelege pe apĕrătorii drepturilorŭ sale, pe bunulŭ patriotŭ și adevĕratulŭ românŭ: contrarii ilŭ respecteză, poporulŭ ilŭ iubesce. Au nu este acésta destulă remunerare? *Privitorulŭ.*

A. S. principele de corónă în Gurghiu.

Ni se mai trimitŭ următórele amĕnunte despre sosirea A. S. principelui de corónă Rudolfŭ în Gurghiu.

Gurghiu, 15 Octomvre.

Domnule Redactorŭ! Nu așa voioșĭ ca altă dată au sositŭ aci AA. LL. prințulŭ de corónă Rudolfŭ și princesa Stefania. Ce se ține de primire, publicŭ a fostŭ cu multŭ mai puținŭ ca în anulŭ trecutŭ, causa nu póte fi alta decâtŭ aceea, că nu s'a sciutŭ cu siguritate timpulŭ venirei.

Pré on. d. protopopŭ gr. cat. Basiliu Rațiu din Reghinulŭ săsescŭ, încă în 13 Octomvre pre la améḑĭ, s'a aflatŭ în Gurghiu spre a puté lua parte la întêmpinarea și felicitarea AA. LLorŭ. Acésta s'a și întêmplatŭ și d. protopopŭ l'a bineventatŭ în numele clerului românŭ, în limba germană.

Am observatŭ aceea, că Altețele Lorŭ s'au purtatŭ cu multŭ mai seriosŭ séu mai rece ca în anulŭ trecutŭ; causa e lesne de esplicatŭ, décă vomŭ considera ținuta ómenilorŭ puterii față cu națiunea nóstră.

După sosire pe la 10 óre au și mersŭ la vênatŭ în pădurea așa numită pre Valea Cașivei „Carbunașia«; resultatulŭ a fostŭ fórte bunŭ, căcĭ principele Rudolf a impușcatŭ 2 urșĭ, ér cont. Teleky Samu 1 ursŭ, cestŭ din urmă în greutate de 155 kl.

Pre la 5 óre după améḑĭ au sositŭ dela vênatŭ, la 6 óre s'au pusŭ la prânḑŭ și pre la 8 óre li s'a făcutŭ în grădina curții, ceremonia așa numită »inmormêntarea urșilorŭ.« Fiindŭ pușĭ urșii pre ramurĭ verḑĭ de bradŭ, în jurulŭ cărora au aprinsŭ vreo 30 facle (felinare) și au începutŭ a cânta banda lui Solomonŭ, care venise cu o ḑi mai nainte din Clușiu; cătră 9 óre s'a finitŭ ceremonia.

Astăḑĭ în 15 c. au vênatŭ în pădurea așa numită »Dosu-'la Urișin"și au „împușcatŭ 5 urșĭ, dintre carĭ unulŭ Gr. *Bombelles*, unulŭ Br. *Bornemisa Teodor*, unulŭ jagarulŭ (vênătorulŭ) Alteței Sale *Boch*, unulŭ Gr. *Károlyi Pista*, ér celălaltŭ Br. *Kemény Kálmán.* — Bucuria e nespusŭ de mare pentru acestŭ resultatŭ bunŭ; vênătórea are sĕ dureze încă vre-o 6 ḑile, căcĭ timpulŭ e fórte favoritorŭ și urșĭ încă suntŭ destui.

UNELTIRI MAGHIARE.

Deva, 16 Octomvre 1885.

Stimate Domnule Redactorŭ! Am onóre a vĕ aduce la cunoscință, că în adunarea comitatensă ce s'a ținutŭ aicĭ, la 12 Octomvre, între alte obiecte ce s'au pertractatŭ, s'au pusŭ la votisare și cele 2%, aruncŭ pe poporŭ, pentru pensionarea amploiațilorŭ dela administrațiune. Numĕrulŭ votanțilorŭ a fostŭ 69, dintre acestia au votatŭ 47 *pro*, ér 22 *contra*. Observŭ că cei 47 *pro*, au fostŭ toțĭ amploiațĭ dela administrațiune, jurisdicțiune, profesorĭ etc. Aci nu potŭ sĕ nu-mĭ esprimŭ durerea, față cu indolența representanțilorŭ comitatensĭ, carĭ așa de puținŭ se intereseză de causele comitatense, „Inchipuiți-vĕ, din 450, numai 69 au fostŭ presențĭ. Mirare!

Causa acestei indolențe o aflu mai vĕrtosŭ în *ignoranță*, pentru că altŭ motivŭ nu îi póte escusa de acéstă nepăsare. De aceea nu aflu mai bunŭ mijlocŭ pentru delăturarea acestui rĕu, ca cetirea ḑiarelorŭ românescĭ, carĭ ne îmboldescŭ spre activitate arĕtându-ne ceea ce trebue sĕ facemŭ și ce trebue sĕ nu facemŭ.

Apoi representanții amploiațĭ de statŭ, toțĭ au fostŭ de față, și óre în timpulŭ celorŭ 48 óre câtŭ a ținutŭ adunarea, cine a lucratŭ pentru președințĭ, judḑi dela tribunale, directorii și profesorii dela preparandie și școla reală? Nimenĭ, ba pentru timpulŭ acesta perdutŭ, statulŭ, — respective țéra, — încă le plătesce. Apoi sĕ te mirĭ, décă causele stagnéză și cu finea anului restanțele suntŭ cu grămada?

Aci mai observŭ, că notarii maghiarĭ umblă prin Comitatŭ, cu felŭ de felŭ de promisiunĭ după Maghiarii românisațĭ (Maghiarĭ românisațĭ? De când și cine i-a românisatŭ? De când locuimŭ cu acestŭ poporŭ, noi nu scimŭ o singură epocă așa fericită pentru Românĭ, ca alte popóre sĕ se româniseze. — Red.) Notarulŭ S-to în comuna Bircea mică, a începutŭ a plăti bĕutură ómenilorŭ jucândŭ în cârciumă cu ei, numai ca sĕ-i pótă amăgi spre a se face Ungurĭ. I-au și promisŭ, și décă va bé și juca multŭ cu ei; — póte....

Apoi în opidulŭ Deva suntŭ trei confesiunĭ: romano-cat, reformațĭ și românĭ, și fiindcă în Deva are statulŭ două școlĭ: o preparandiă și o școlă reală, la carĭ se află și tinerĭ românĭ, aceștia până anŭ mai mergéu în Dumínecĭ și sĕrbătorĭ la bisericile lorŭ, dér acum nu mai mergŭ, se ḑice că arŭ fi opriți din motivulŭ ca sĕ nu convină cu învĕțătorulŭ confesionalŭ. Vréu cu orice chipŭ „patrioții« sĕ-i maghiariseze. Ce facŭ părinții, preoții și Escelența Sa din Sibiiu? Luat'au vre-o mĕsură în contra uneltirilorŭ acestora?

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 19 Octomvre. — In afacerea proclamației pretinsei „Românie irredente“ se făcură de cătră autoritatea din Timișóra **perchisiții** domiciliare la profesorulŭ de musică **Popoviciu** și la architectulŭ **Diaconoviciu**, alŭ cărorŭ resultatŭ **se ține secretŭ**. (!)

SOFIA, 19 Octomvre. — Guvernulŭ bulgarŭ a primitŭ sfatulŭ marilorŭ puterĭ și a decisŭ cu privire la atitudinea Sêrbiei de a retrage din Rumelia orientală cea mai mare parte a trupelorŭ bulgare, lăsândŭ în diferitele localitățĭ numai garnisóne micĭ, până ce puterile vorŭ lua o decisiune definitivă în privința sorții Rumeliei orientale.

DIVERSE.

Sobe de hârtiă. — Intr'o fabrica din Breslau s'a construitŭ acum de curêndŭ o sobă de 18 metri înaltă cu ajutorulŭ unorŭ sulurĭ de hârtiă comprimată, lipite între dênsele cu unŭ cimentŭ siliciosŭ. Esperințele făcute asupra acestei construcțiunĭ bizare au datŭ resultatele cele mai bune din punctulŭ de vedere alŭ solidității, elasticitățĭ și incombustibilității. Câtŭ despre prețulŭ acestorŭ sobe, elŭ este mai micŭ decâtŭ acela alŭ sobelorŭ de cărămidă. „L'Italie,« care ne comunică cele ce precedŭ, adaogă că unŭ constructorŭ de trăsurĭ din Londra fabrică, de câtva timpŭ nisce frumóse trăsurĭ de hârtiă, elegante, solide și ușóre.

***

Măgarulŭ în Primăriă. — Citimŭ următórele în ḑiarulŭ „L'Independence belge:“ In ḑiua de 11 Maiu trecutŭ, după prânḑŭ, mai mulțĭ sĕtenĭ din Cerano ședeau de vorbă pe piață, când unŭ individŭ anume Leone, aprópe beatŭ, trecù împingândŭ unŭ măgarŭ dinaintea lui. Unŭ idiotŭ vĕḑêndŭ că unŭ dobitocŭ i se pune în cale, voi sĕ'lŭ bată, măgarulŭ însĕ se revoltă în contra idiotului, care spĕriatŭ, o luă la fugă căutândŭ adăpostŭ în primăriă, măgarulŭ ilŭ urmări și numitulŭ Leone dârj de bĕutură se luă după iei. Acéstă scenă începuse se amuse publiculŭ și unŭ glumețŭ din Cerano pentru a face acéstă comediă mai interesantă, ajutatŭ și de stăpânulŭ dobitocului, făcŭ pe răbdătorulŭ dobitocŭ sĕ urce scara primării, sĕ trécă în triumfŭ pe o terasă din fața sălei consiliului comunalŭ, și se apară înaintea publicului pe care'lŭ salută cu capulŭ. Acéstă glumă nu cam plăcù consiliului comunalŭ care, convocatŭ de urgență, hotărî de a intenta unŭ procesŭ de injurie stăpânului măgarului și autorului glumei. Tótă lumea asistă la desbaterile acestui ciudatŭ procesŭ. Nicĭodată unŭ măgarŭ n'a fostŭ mai multŭ apoteozatŭ de cătră advocațĭ de cum a fostŭ măgarulŭ în cestiune. Apărătorii au susținutŭ cu multŭ spiritŭ, că învĕțatulŭ animalu alŭ lui Balaham, eroulŭ lui Machiavel și alŭ lui Victorŭ Hugo, nu póte fi luatŭ ca emblemă a ignoranței precum pretindea partea civilă, și cá primăria din Cerano n'avea nicĭ unŭ motivŭ a se plânge, că unŭ animalŭ așa de renumitŭ a urcatŭ scările Primării. Dacă unŭ calŭ a fostŭ făcutŭ senatorŭ romanŭ de Caligula, pentru ce unŭ măgarŭ nu s'ar preumbla pe terasa Primării din Cerano fără a compromite prestigiulŭ autorității. — Tribunalulŭ a achitatŭ pe prevenițĭ.

***

Omorŭ. — In 2/14 ale curentei între 6 și 7 séra omoriră doi ficiorĭ din Lomnașŭ de 18 anĭ, dintre care unulŭ este ficiorulŭ parochului românŭ greco-orientalŭ localŭ, pe unŭ țĕranŭ românŭ din Lomnașŭ în modulŭ celŭ mai crudŭ. Ei veniră pe înserătŭ cu plugurile acasă și întêlniră jertfa lăcomii lorŭ, la care sciură că se află banĭ, nu departe de satŭ, fiindcă ducea cucuruzŭ cu carulŭ din satŭ la frate-sĕu, care locuesce la făgădău într'unŭ ungĕțŭ alŭ hotarului Lomnașului. Ei opriră carulŭ și ilŭ omorîră în carŭ, după aceea ilŭ traseră josŭ, îi sparseră capulŭ și ilŭ tîriră la o parte, ascunḑêndu-lŭ într'o grămadă de cocenĭ de cucuruzŭ, luară dela elŭ 46 fl. și veniră în cârciuma din Lomnașĭ, după ce s'au desbrăcatŭ mai ântêiu de hainele cele pline de sânge, pe care le ascunseră la unŭ vecinŭ într'o claiă de fênŭ. In cârciumă, unde bĕură numai puținŭ v'narsŭ (rachiu,) voiră sĕ schimbe unŭ florinŭ. Crâșmarulŭ nu putù sĕ le dea înapoi, de aceea lăsară florinulŭ acolo, se duseră acasă și se culcară. Dumneḑeu avù de grije! Unŭ Lomnășanŭ, care întêlni pe ucigașĭ îndată după faptă și care de asemenea mergea la făgădău acasă, vĕḑù carulŭ stândŭ golŭ, căută pe stăpânŭ, ilŭ aflà, ilŭ scuturà și creḑêndŭ, că elŭ este tare adormitŭ séu mortŭ de beatŭ, aduse pe frate-sĕu. După ce veniră amêndoi la fața locului, numai atuncĭ vĕḑură, că elŭ este mortŭ. Ei dădură alarmă în Lomnașŭ și pe la 12 óre nóptea se duseră cu unŭ carŭ la Ocna, ca sĕ aducă gendarmii. Acestia veniră și puseră mâna pe ficiorii cei suspecțĭ și îi făcură îndată, parte prin vicleșugŭ, parte prin amenințare, ca sĕ mărturisésca, că ei au făcutŭ fapta cea bestială. Unulŭ dintre ucigașĭ sĕ fi spusŭ, că omorîtulŭ sĕ se fi rugatŭ de ei, ca sĕ nu-lŭ omóre, că are cincĭ copii, dintre carĭ celŭ mai mare studiéză la Sibiiu, că le dă amênduoi boii.

***

Pressa viitorului. — După prevederile d-lui Hoe, constructorulŭ americanŭ de mașinĭ de imprimatŭ, nu e departe timpulŭ când presa mecanică va dispărea. Pressa va fi înlocuită cu fotografia, alŭ cărei lucru va fi și mai eftinŭ. Este vorba d'a stabili mai ântêiu o probă negativă a unei colóne de ḑiarŭ și d'a o fixa printr'unŭ mănuchiu de raze de lumină electrică pe o hârtiă care sĕ se desfășure cu o astfelŭ de iuțeală, încâtŭ s se pótă produce o sută de probe pe secundă, adec 36,000 pe oră, ceea ce ar ajunge de sigurŭ pentru cele mai marĭ trebuințe. Inainte de tóte ar trebui sĕ se inventeze o hârtiă fórte simțitóre la razele luminei, și eftină; acésta însĕ n'ar fi o greutate imposibilă. Prevederea constructorului americanŭ este mai seriósă decâtŭ pare la prima vedere. Acum ḑece anĭ nimenĭ nu se îndoia că ar fi cu putință sĕ se fixeze o probă fotografică în 1/500 dintr'o secundă; și nu suntŭ încă cin-ḑecĭ de anĭ când, décă unŭ tipografŭ ar fi prezisŭ confrațilorŭ sĕi că se va ajunge într'o ḑi, sĕ se scótă 10,000 ḑiare întro oră, cu ajutorulŭ presei rotative, ar fi fostŭ declaratŭ de nebunŭ, și cu tóte acestea, acéstă țifră nu mai pare aḑĭ de locŭ exagerată.

BIBLIOGRAFIĂ.

Din publicațiunile Academiei Române au apărutŭ și se află de vêndare la librăria *Socec et Comp*:

1. *Doine și strigăturĭ din Ardealŭ*, date la ivélă de Dr. *Ioan Urban Jarnik și Andreiu Bârseanŭ.* Bucurescĭ 1885. 1 volumŭ de XV și 528 pagine, urmatŭ de unŭ glossarŭ românŭ-francesŭ de XVI și 324 pagine alŭ tuturorŭ cuvintelorŭ carĭ se află în colecțiune, întocmitŭ de *Dr. I. Jarnik.* — *Prețulŭ 5 lei.*

2. *Glossaire des chantons populaires de Transilvanie* (Collection *Bârsean-Jarnik*) par *Jean Urbain Jarnik.* Bucarest 1885. 1 vol. de XVI și 324 pagine. Prețulŭ 2 lei.

3. *Symbolae ad illustrandam historiam ecclesiae orientalis* in terris coronae S. Stephani maximam partem nunc primum ex variis tabulariis, Romanis, Austriacis, Hungarieis, Transilvanis, Croaticis, societatis Jesu aliisque fontibus accessu difficilibus erutae a *Nicolao Nilles I. J* Oeniponte 1885. 2 volume de CXX și 1086 pagine. *Prețulŭ 16 lei.*

Cursulu pieței Brașovŭ

din 19 Octombre st. n 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.74	Vênd.	8.86
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.92	»	9 96
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5 90	»	5 93
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ (	—	9.45	12.50	—
Predealŭ (	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
Sighişóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
Cluşiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Cincia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6,24	—
Cluşiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
Cluşiu (	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	5 30	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
Predealŭ (	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
Szolnok (	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
Szolnok (	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6 53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.